

PALVELUSETELISÄÄNTÖKIRJA

Tilapäinen ja säännöllinen kotihoito palveluseteli

TAIVALKOSKI
Tubansien tarinoiden pitäjä

HYVÄKSYTTY:

Sosiaali- ja terveyslautakunta

21.1.2020 § 7

Sosiaali- ja terveyslautakunta 21.9.2021§ 169

Taivalkosken sosiaali- ja terveyspalvelut

8.12.2021

Taivalkosken kunta

Sisällysluettelo

PALVELUKOHTAINEN SÄÄNTÖKIRJA.....	1
1 KOTIHOIDON PALVELUKOHTAINEN SÄÄNTÖKIRJA	1
1.1 Kotihoito	1
1.2 Kotihoidon tavoitteet	1
1.3 Kotihoidon asiakkuus.....	2
2 PALVELUPYYNNÖT.....	2
3 HENKILÖSTÖ.....	2
4 PALVELUN SISÄLTÖ.....	3
1.4 Kotihoidon palvelukuvaus	4
5 ASIAKASTIETOJÄRJESTELMÄ.....	7
6 PALVELUSETELIN ARVO	8
6.1 Palvelusetelin arvo palveluntuottajalle	8
6.2 Tilapäinen kotihoito.....	9
6.3 Säännöllinen kotihoito.....	10
7 LASKUTUS	16
8 POISSAOLOT / KESKEYTYKSET.....	16
9 SÄÄNTÖKIRJAN MUUTTAMINEN	16

PALVELUKOHTAINEN SÄÄNTÖKIRJA

Jokaisessa Taivalkosken kunnan palveluseteli versiossa on käytössä palvelusetelisääntökirja, joka sisältää kaksi osiota: yleisen sääntökirjan ja palvelukohtaisen sääntökirjan. Yleinen sääntökirja on erillinen asiakirja, jonka vaatimukset koskevat kaikkia Taivalkosken kunnan palvelusetelituottajia ja palvelusetelitoimintaa. Palvelukohtainen sääntökirja sisältää yksityiskohtaisempia vaatimuksia kyseisellä palvelusetelillä tuotettavalle palvelulle. Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan molempien sääntökirjan vaatimuksia palvelusetelituottajana toimiessaan. Mikäli palvelukohtainen sääntökirja on ristiriidassa yleisen sääntökirjan kanssa, noudatetaan yleisessä sääntökirjassa annettuja vaatimuksia ja linjauksia.

1 KOTIHOIDON PALVELUKOHTAINEN SÄÄNTÖKIRJA

Tätä sääntökirjaa noudatetaan, kun Taivalkosken kunnan vanhus- ja vammaispalvelut järjestää tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon palveluja asiakkailleen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukaisesti. Kunta velvoittaa, että palveluntuottajat noudattavat sääntökirjan määräyksiä.

Palvelujärjestelmään kuuluvat asiakkaat

Asiakkaat ovat henkilöitä, joiden toimintakyky on joko tilapäisesti tai pysyvästi alentunut niin, että he tarvitsevat kotona selviytyäkseen toisen henkilön apua päivittäisissä henkilökohtaisissa toimissa ja hoidossa. Kohderyhmänä ovat tilapäisen ja säännöllisen kotihoidon ja kotisairaanhoidon asiakkaat.

1.1 Kotihoito

Kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa, kotiin annettavien palvelujen kokonaisuutta. Kotihoidolla tarkoitetaan asumiseen, henkilökohtaiseen hoivaan ja huolenpitoon sekä muuhun tavanomaiseen ja totunnaiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Kotihoidon palveluita annetaan alentuneen toimintakyvyn, perhetilanteen, rasittuneisuuden, sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella niille, jotka tarvitsevat apua suoriutuakseen edellä tarkoitetuista tehtävistä ja toiminnoista. Kotisairaanhoidolla tarkoitetaan kotona terveydenhuollon ammattilaisten antamaa sairaanhoitoa, joka on tarkoitettu ihmisille, jotka sairautensa, vammansa tai toimintakykynsä heikkenemisen vuoksi eivät voi käyttää muita avoterveydenhuollon sairaanhoitopalveluita. Asiakkaat ovat pääasiassa vanhuksia, joiden toimintakyky on joko tilapäisesti tai pysyvästi alentunut siinä määrin, että he tarvitsevat kotona asumiseensa ulkopuolista apua.

Palvelusetelin avulla järjestettävän kotihoidon aloittaminen edellyttää, että Taivalkosken kunnan vastuhenkilö on suorittanut palvelutarpeen arvioinnin ja laatinut palvelu- ja hoitosuunnitelman, josta ilmenee asiakkaan saaman palvelun (kotihoito/kotisairaanhoido) sisältö, tarvittavien käyntikertojen määrä ja palvelujen ajankohta sekä palveluun kuluva aika sekä päätösnumero.

Palveluntuottajalla on vastuuvakuutus, jonka vakuutusmäärän voidaan palvelutoiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen arvioida riittävän toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien henkilövahinkojen korvaamiseen. Kotihoitoa tuottavalla palveluntuottajalla on oltava potilasvakuutus.

1.2 Kotihoidon tavoitteet

Kotihoidon tavoitteena on tukea asiakkaiden kokonaisvaltaista hyvinvointia ja mahdollisimman itsenäistä selviytymistä kotona sekä ylläpitää ja parantaa heidän fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyään. Kotihoito sisältää sosiaalihuoltolain 20 §:n ja 21 §:n ja sosiaalihuoltoasetuksen 9 §:n 1 kohdan tarkoittaman kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:n tarkoittaman kotisairaanhoidon.

1.3 Kotihoidon asiakkuus

- Jonka toimintakyky on selkeästi alentunut. Asiakas tarvitsee apua päivittäisissä perustoiminnoissa, joita ovat ruokailut, peseytyminen, wc-käynnit, pukeutuminen ja muu perushoito sekä lääkehoidon toteutus.
- Joka tarvitsee sairauksiensa tai alentuneen toimintakykynsä vuoksi sairaanhoitoa eikä kykene käyttämään kodin ulkopuolisia terveyspalveluita.
- Joka on omaistensa hoidossa ja omaiset tarvitsevat tekemänsä hoitotyön ja oman jaksamisensa tueksi kotihoitoa.
- Joka on ollut sairaalahoidossa ja jonka kotona selviytymisen edellytykset on selvitetty hoitoneuvottelussa ennen kotiutumista. Sairaalasta kotiutuva asiakkaan kohdalla, palveluntuottajan tulee huolehtia siitä, että sairaalasta kotiin tuleva asiakas voidaan kotiuttaa turvallisesti eli palvelu käynnistyy asiakkaan kotiutushetkestä lukien. Asiakkaan hoitoon ei sallita katkoksia tai viivytyksiä.

2 PALVELUPYYNNÖT

Palveluntuottaja pystyy aloittamaan uuden asiakkaan palvelun kahden arkipäivän sisällä palvelun tilaamisesta. Työpyynnöt kotihoidon palveluista on otettava vastaan arkipäivisin klo 07–16 välisenä aikana. Kotiutuville olemassa oleville asiakkaille (= palvelu- ja hoitosuunnitelma) palvelut on aloitettava välittömästi etukäteen ilmoitettuna kotiutumisajankohtana. Asiakkaan hoitoon ei sallita katkoja tai viivytyksiä.

3 HENKILÖSTÖ

Palveluntuottajan palvelun tulee olla sisällöltään ja laadultaan vähintään tämän sääntökirjan mukainen ja samantasoista kuin Taivalkosken kunnan tuottama kotihoitopalvelu. Toimintayksikön palvelujen vastuhenkilöllä on oltava sosiaali- ja/tai terveysalan korkeakoulututkinto tai vastaava tutkinto ja vähintään vuoden työkokemus esimiestehtävistä, mikäli yksikössä on kolme työntekijää tai enemmän.

Palveluntuottajan henkilökunnalta edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (28.6.1994/559) mukaista oikeutta harjoittaa terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan ammattia tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun asetuksen (608/2005) mukaista oikeutta käyttää lähihoitajan, perushoitajan tai apuhoitajan nimikettä tai sosiaalihuollon ammatillisen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun lain (29.4.2005/272) mukaista lähihoitajan tutkintoa tai mainitun lain 11§:n mukaista ammattitutkintoa tai mainitun lain siirtymäsäännösten mukaista vastaavaa pätevyyttä. Sijaisilla tulee olla riittävä sosiaali- ja/tai terveysalan koulutus. Palvelu- ja hoitosuunnitelmassa määriteltäviä sairaanhoidollisia toimenpiteitä suorittavalta henkilöstöltä edellytetään terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (339/1993 muutoksineen) mukaista oikeutta harjoittaa terveydenhoitajan tai sairaanhoitajan ammattia.

Osa kotisairaanhoidon tehtävistä ei välttämättä vaadi sairaanhoitajan/terveydenhoitajan pätevyyttä, vaan tehtävät voi tietyillä edellytyksillä hoitaa lähihoitajan tai vastaavan koulutuksen saanut henkilö, jolla on asiaankuuluva perehdytys ja osaaminen ko. tehtävien hoitamiseen. Lääkitystä antavalla hoitohenkilöstöllä on myös oltava ajantasaiset tiedot ja koulutus. Henkilöstöllä, joka toteuttaa lääkehoitoa, on oltava voimassa oleva lääkehoitolupa, jonka saamiseen vaaditaan hyväksytysti suoritettua lääkehoidon tentit ja hyväksytysti suoritettua lääkehoidon näytöt. Palveluntuottajan on huolehdittava, että lähihoitajan ja sairaanhoitajan työnkuvat on tarkkaan määriteltävä.

Toiminnan tulee perustua Laatusuositukseen hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2017–2019 (STM 2017:6). Yrityksellä tulee olla AVI/ Valviran lupa tuottaa lääkehoitoa, lisäksi henkilöstöllä täytyy olla luvat suorittaa lääkehoitoa.

Henkilökunnan osaamisen tulee olla asiakkaiden hoidontarpeen edellyttämällä tasolla. Henkilöstöllä on oltava riittävästi tietoa kohderyhmän sairauksista, niiden vaikutuksista toimintakykyyn ja toimintakykyä ylläpitävistä (kuntouttava työote) työtavoista.

Lääkehoitoa toteuttavalla henkilöstöllä on oltava STM:n lääkehoito-oppaan (Opas lääkehoitosuunnitelman tekemiseen sosiaali- ja terveydenhuollossa, THL ohjaus14/ 2015) mukaiset valmiudet ja luvat lääkehoidon toteuttamiseen.

Ilman lääkehoidon koulutusta ei voi osallistua lääkehoidon tehtäviin ja toteuttamiseen.

Kaikilla palveluntuottajan lääkehoitoa suorittavilla henkilöllä tulee olla Taivalkosken kunnan lääkehoidon peruslupa. Ennen luvan saantia, ei voi suorittaa lääkehoitoa.

3 LAATU

Palveluntuottaja soveltaa yleisesti hyväksytyjä hoito suosituksia, kuten Käypä hoito – suosituksia, Sairaanhoidajan käsikirjan ja THL:n suosituksia sekä Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksia.

Palveluntuottajan on laadittava Lain yksityisistä sosiaalipalveluista, annetun lain (922/2011) mukainen omavalvontasuunnitelma. Uuden palveluntuottajan on laadittava omavalvontasuunnitelma kuuden kuukauden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

4 PALVELUN SISÄLTÖ

Palvelun sisällön vaatimukset palvelusetelin avulla järjestetyn kotihoidon aloittaminen edellyttävät, että Taivalkosken kunnan kotihoidon toimesta on suoritettu palvelutarpeen arviointi ja laadittu palvelu- ja hoitosuunnitelman (tavoitteet, keinot, toteutus ja arviointi), josta ilmenee palvelun sisältö, tarvittavien käyntikertojen määrä ja vuorokauden/ viikon aika sekä palveluun kuluva keskimääräinen aika sekä tehty palvelupäätös.

Palvelupäätökseen sekä palvelu- ja hoitosuunnitelmaan on kirjattu, onko kyseessä kotihoitokäynti vai kotisairaanhoitokäynti. Jos kyseessä on kotisairaanhoitokäynti, käynnin yhteydessä tehdään myös tarvittavat kotihoidon tehtävät.

Asiakkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmassa voi olla sekä Taivalkosken kunnan palvelua että palvelusetelillä tuotettavaa palvelua. Asiakkaalle annettavien palvelujen tulee olla suunnitelmallisia ja tavoitteellisia. Asiakkaan olemassa olevia voimavaroja on tuettava ja palvelun on oltava yksilöllisiin tarpeisiin perustuvaa. Tuottaja sitoutuu tuottamaan laadullisesti hyvää sosiaalihuoltoa sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) mukaisesti.

Asiakkaalle tehdään asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa yksilöllinen päivittäistä hoitoa ja palvelua ohjaava palvelu- ja hoitosuunnitelma, jossa määritellään henkilökunnan antama kuntouttava ja toimintakykyä ylläpitävä hoiva sekä muut asiakkaan selviytymistä tukevat palvelut ja hoidon tavoitteet. Asiakkaan palvelu ja hoito suoritetaan palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Asiakkaalle on nimetty omahoitaja heti asiakkaaksi tulon jälkeen ja asiakas sekä omainen/ läheinen ovat tietoisia kuka omahoitaja on. Omahoitaja on pääasiallisesti vastuussa asiakkaan hoidosta. Omahoitajan rooli ja tehtävät on määritelty.

Palvelu- ja hoitosuunnitelman ajantasaisuus tarkistetaan ja arvioidaan perustuen mm. käytössä olevan toimintakykymittarin arviointiin vähintään puolen vuoden välein ja aina asiakkaan hoidon tarpeen muuttuessa. Palvelu- ja hoitosuunnitelman ajantasaisuuden tarkistaa kunnan kotihoitoyksikkö. Palveluntuottajan on toimitettava palvelu- ja hoitosuunnitelman tarkistamisessa tarvittavat tiedot Taivalkosken kunnan kotihoitotoimistoon. Asiakkaan palvelutarpeessa ja palvelujen käytössä sekä asiakkaan toimintakyvyssä tapahtuvista muutoksista palveluntuottaja/omahoitaja ilmoittaa välittömästi Taivalkosken kunnan kotihoidon toimistoon, joka yhteistyössä tuottajan vastuuhoidajan kanssa tarkentaa

tarvittaessa palvelu- ja hoitosuunnitelmaa. Palveluntuottajan tulee välittömästi ilmoittaa myös asiakkaan palvelutarpeen vähentymisestä.

Palvelu- ja hoitosuunnitelmaan tehdyistä muutoksista tulee aina keskustella myös asiakkaan/ omaisten kanssa. Palveluntuottaja ilmoittaa asiakkaalle myös palvelun päättymisestä. Palveluntuottaja huolehtii asiakkaan asioidenhoitajan kanssa siitä, että asiakas saa hänelle kuuluvat julkiset etuudet (esim. Kelan hoitotuki, asumistuki). Asiakkaan raha-asioiden hoitoon liittyviä tehtäviä ei oteta vastaan kuin poikkeustilanteissa, mikäli asiaa ei muulla tavalla voida järjestää. Tilanteissa, joissa asiakas tarvitsee apua ja ohjausta raha-asioissa sitä tulee kuitenkin hänelle antaa. Omaisuuden ja talletusten hoitamiseen henkilökunnan ei tule osallistua. Jollei asiakas/omainen pysty huolehtimaan taloudellisista asioista, hänelle tulee hankkia edunvalvoja. Raha-asioiden hoidossa noudatetaan Taivalkosken kunnan yleistä ohjetta.

Kotihoidon palvelu toteutetaan kuntouttavan työtavan mukaisesti siten, että asiakas käyttää ensisijaisesti omia voimavarojaan päivittäisissä toiminnoissaan, ja siten säilyttää toimintakykynsä mahdollisimman hyvänä.

Palveluntuottaja sitoutuu yhteistyöhön omaisten kanssa. Hoito- ja palvelusuunnitelmassa lääkehoitoon kuuluvaan lääkkeiden jakoon annoksiin suunnitellaan palveluaikaa yksilöllisen arvion mukaan. Jos asiakkaan lääkkeiden jakelu suoritetaan apteekin annosjakeluna tai annosjakelupalveluna, annosjakelun kustannuksen maksaa asiakas itse.

Palveluntuottaja sitoutuu varmistamaan asiakkaan turvalaitteiden toimintavalmiuden.

1.4 Kotihoidon palvelukuvaus

Kotihoidon palvelutarpeen kokonaisarviointiin perustuva hoito- ja palvelusuunnitelma tehdään palvelua aloitettaessa asiakkaan ja omaisen kanssa ja samalla kerrotaan asiakasmaksun määräytymisestä. Hoito- ja palvelusuunnitelmaa tarkistetaan palvelutarpeen muuttuessa ja vähintään puolen vuoden välein.

Asiakkaan palvelujen myöntämisestä ja niiden sisällöstä päättää toimivaltainen viranomainen. Asiakkaan voinnissa tapahtuneet muutokset kirjataan asiakasasiakirjoihin.

Alla on kuvattu kotihoidon sisältöä, mutta asiakkaalle tuotettava palvelu määräytyy hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Puhtaus:

- Henkilökohtainen hygienia: hiusten kampaaminen, hampaiden pesu, parranajo, ehostaminen, kasvojen pesu, käsien pesu ja kuivaus, alapesu, kuulolaitteen paikalleen asettaminen (ja huolto), silmäproteesin puhdistus ja laitto, ihon rasvaus ja seuranta.
- Kylpeminen: kokovartalon pesu, kynsien leikkaaminen, sisältää asiakkaan siirtymisen suihkuun ja sieltä pois.

Pukeutuminen:

- Pukeutuminen ja vaatteiden kiinnittäminen sekä riisuminen, kaikki arkivaatteet (sisä- ja ulkovaatteet), proteesin kiinnitys ja irrotus mukaan lukien, tukisukkien laitto.
- Wc:ssä käyttö: wc:n, alustian, virtsapullon, urinaalin, portatiivin käyttö, katetrin tai avanteen hoitaminen ja pussin tyhjentäminen, vaippojen vaihto, pyyhkiminen ja vaatteiden kohennus.

Ravinto:

- Aamu-, ilta- ja/tai välipalojen valmistaminen sekä lounaan ja päivällisen lämmittäminen, tarvittaessa asiakkaan avustaminen syömisessä ja juomisessa.
- Asiakkaan peruselintarvikkeista huolehtiminen sekä avustaminen kauppatilauksen tekemisessä.
- Asiakkaan nesteytyksen tarkkailu (mm. virtsaneritys ja kuivumisoireet).
- Ravintoon ja ruokavalioihin liittyvä ohjaaminen.

- Ateriapisteeseen ohjaaminen (palvelutalo) tai ateriapalvelun tilaaminen.

Kodinhoito:

- Siistimisestä huolehtiminen, tavaroiden laittaminen paikoilleen, suurempien roskien lattialta ja pinnoilta poistaminen, ja roskien ulos vienti.
- Ruokapöydän, tiskipöydän ja keittotason puhdistaminen.
- Astioidenpesu
- Jääkaapin siisteydestä huolehtiminen.
- Portatiivin /WC- tuolin/alusastian tyhjennys ja pesu sekä WC:n yleissiisteydestä huolehtiminen käyntien yhteydessä.
- Vuoteen siistiminen sekä vuodevaatteiden vaihtaminen.
- Pyykkipalvelu hoidetaan pääsääntöisesti tukipalveluna.

Turvallisuus ja esteettömyys:

- Turvapuhelimen, ovivahdin, hellavahdin, kaatumisvahdin, turvarannekkeen, asianmukaisten apuvälineiden ja palohälyttimen toiminnan tarkistaminen säännöllisesti niiden apuvälineiden osalta, joita asiakkaalla on käytössä.
- Ohjaus, neuvonta ja avustaminen apuvälineiden hankinnassa ja niiden käytössä sekä kodin muutostöihin liittyvissä asioissa.
- Esteettömän kulun varmistaminen ja turvallisuuden tarkistaminen · kotitapaturmien ehkäiseminen ja tapaturmavaaran minimointi.
- Sosiaalinen kanssakäyminen ja fyysisen aktiivisuuden tukeminen.
- Asiakkaan tukeminen ja kannustaminen arjen toiminnoissa, kokonaistilanteen arviointi
- Sosiaalisten ja psyykkisten ongelmien huomioiminen, seuraaminen ja asiakkaan tukeminen, keskustelun aktivointi sekä yhteydenpidon mahdollistaminen.
- Kuntoutumista edistävä hoitotyö ja asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen, (esim. omatoimisuuden tukeminen, mielekkääseen tekemiseen kannustaminen ja avustaminen henkilökohtaisissa harjoitteissa).

Asiointi ja saattaja-apu:

- Kauppapalveluihin ohjaaminen ja tilausten teossa avustaminen.
- Lääkkeiden hankinta apteekista, mikäli asiakas tai omainen ei pysty tätä tekemään.

Kokonaisterveydentilanteen seuranta ja tähän liittyvät tarvittavat hoitotoimenpiteet yhteistyössä kotisairaanhoidon ja omalääkärin kanssa:

- Saira- ja terveydenhoitoon liittyvät tehtävät
- Yleisvointi, sairauden oireet
- Painon ja turvotusten seuranta
- Ihonhoito ja ihon kunnon seuranta
- Lääkehoidon toteutus ja seuranta

Lääkehoito:

- Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukainen lääkehoidon toteutus ja seuranta yhteistyössä omalääkärin ja/tai kotisairaanhoidon ja/tai omaisen kanssa.
- Lääkkeiden antaminen ja ottamisesta vastaaminen lääkedosetista tai apteekin tekemästä annosjakelupussista. Lääkkeet säilytetään ensisijaisesti asiakkaiden kotona, lukitussa lääkekaapissa tai muussa lukitussa tilassa.
- Lääkityksen vaikutuksen seuranta ja asiakkaan voinnin muutoksesta tiedottaminen tarvittaville tahoille.
- Henkilökunta vastaa ja huolehtii kaikissa tapauksissa, että asiakkaan lääkkeet säilytetään asianmukaisesti ja turvallisesti.
- Kotihoidossa työskentelevä henkilökunta osallistuu lääkehoitoon lääkehoitosuunnitelman mukaisesti.

Kuntoutuksen arviointijakso:

- Sisältää kotihoidon arviointi/kuntoutusjakson, kotiutuspalvelut ja tilapäisen kotihoidon.

- Jakso kestää 4–8 viikkoa.
- Jakson tavoitteena on edistää asiakkaan omien voimavarojen käyttöä ja itsenäistä selviytymistä kotona.

Terveysneuvonta ja ohjaus:

Toimintakyvyn arviointi ja seuranta Taivalkosken kunnan kotihoidon käyttämällä arviointimenetelmällä. Apuvälineiden tarpeen arviointi, ohjaus ja hankkimisessa avustaminen yhteistyössä fysio- ja toimintaterapian ja kotihoidon kanssa.

Muut asiakaskäyntien yhteydessä huolehdittavat asiat:

- Ajanvaraukset jalkahoitoon, parturiin, hierojalle ym.
- Erilaisissa yhteiskunnallisissa asioissa neuvominen ja tukeminen: eläkettä saavan hoitotuki, asumistuki, kuljetuspalvelut ym.
- Postin avaaminen sovitusti.
- Yhteistyö omaisten, tukipalvelujen tuottajien ja muiden hoitoon osallistuvien tahojen kanssa (mm. henkilökohtaiset avustajat, edunvalvojat).

Mikäli asiakas tarvitsee myös sairaanhoitopalveluita samalla käynnillä, se toteutetaan kotisairaanhoidon sisällönkuvaus – ohjeistuksen mukaisesti

Kotisairaanhoido:

Kotisairaanhoidon asiakkaaksi ottamisesta päättää lääkäri. Kotisairaanhoidon lääkäripalvelut järjestää Taivalkosken kunta. Palveluntuottaja on yhteydessä kotihoidon toimistoon ja sopii yhteistyöstä lääkäripalvelujen järjestämisestä. Kotisairaanhoidon lääkäripalvelut eivät kuulu palvelusetelillä tuotettavaan palveluun.

Hoito- ja palvelusuunnitelma tehdään palvelujen käynnistämävaiheessa ja tarkistetaan asiakkaan tarvitseman hoidon ja palvelun muuttuessa ja vähintään puolen vuoden välein.

Kotisairaanhoidoon kuuluu sairaanhoidon suunnittelu, toteutus, ohjaus ja neuvonta. Asiakkaan psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista tilannetta arvioidaan ja seurataan jokaisella käynnillä.

Alla on kuvattu kotisairaanhoidon sisältöä, mutta asiakkaan saama palvelu määräytyy asiakkaan yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti.

Lääkehoito:

- Asiakkaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukainen lääkehoidon toteutus ja seuranta yhteistyössä lääkärin kanssa.
- Lääkityksen vaikutuksen seuranta ja tähän liittyvät tarvittavat toimenpiteet · Reseptien uusinta, tarvittaessa apteekin annospussijakelun järjestäminen.
- Henkilökunta vastaa ja huolehtii, että asiakkaan lääkkeet säilytetään asianmukaisesti ja turvallisesti · Lääkkeiden riittävydestä huolehtiminen.
- Kelan lääkekorvattavuuksista huolehtiminen (B-lausunnot ajan tasalla).

Voimien seuranta:

Verensokerin ja verenpaineen seuraaminen, virtsanerityksen ja vatsantoiminnan seuraaminen, turvotusten seuraaminen havainnoimalla raajaturvotuksia, kuivumisoireiden seuranta, ihon kunnon seuranta, kipujen tarkkaileminen, painon seuraaminen ja erilaisten oireiden tarkkaileminen, kuten kaatuminen, huimaus, sekavuus, muisti (MMSE muistitesti) yms.

Erikoishoidot:

Esim. erilaiset haavahoidot, letkuruokinta, katetroinnit, hakasten/ ompeleiden poistot, virtsa-avannehoidot ja dreerien hoidot kuten pleuradreeni

Hoitotarvikkeiden tarpeen arviointi ja jakelu:

Hoitotarvikkeiden tarpeen arviointi ja jakelu tapahtuu Taivalkosken kunnan terveyskeskuksen toimesta. Myönnettyyn palveluun liittyvät hoitotarvikkeet esim. haavanhoito-, diabetes- ja avannetarvikkeet asiakkaalle toimittaa tarvittaessa palveluntuottaja.

Apuvälineiden tarpeen arviointi ja jakelu:

Apuvälineiden tarpeen arviointi, ohjaus ja hankkimisessa avustaminen yhteistyössä Taivalkosken kunnan fysio- ja toimintaterapian kanssa

Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen:

- Terveysneuvonta ja ohjaus
- Toimintakyvyn arviointi ja seuranta
- Kotitapaturmien ehkäisy
- Psykososiaalinen tuki asiakkaan tarpeiden mukaan

Yhteistyö ja tiedottaminen:

- Eri ammattiryhmien ja asiantuntijoiden konsultoiminen ongelmatilanteissa
- Yhteistyö asiakkaan hoitoon osallistuvien muiden tahojen kanssa
- Lääkärin avustaminen kotikäynnillä
- Hoidon jatkuvuuden turvaaminen (yhteistyökumppanit, sairaalat jne.)

Muut:

- Näytteiden ottaminen ja laboratorioon vieminen. Laboratoriokokeiden tilaaminen ja lääkäriajanvarauksista sekä rokotuksista huolehtiminen. Kotisairaanhoidosta vastaavan lääkärin määräämien laboratoriokokeiden kustannuksista vastaa Taivalkosken kunta.
- Muut lääkärin määräämät tehtävät ja toimenpiteet hoito- ja palvelusuunnitelman mukaan.

Kotisairaanhoido 24/7:

Asiakkaan tarvitessa yö hoitoa/ käyntejä, niistä neuvotellaan erikseen Taivalkosken kunnan kotihoidon ja palveluntuottajan välillä ennen palvelun aloittamista.

Palvelun tuottamisessa tarvittavat tarvikkeet ja välineet sekä kustannusvastaavuus:

Palveluntuottaja vastaa omalla kustannuksellaan palvelun tuottamisessa tarvittavien tarvikkeiden ja välineiden hankinnasta siltä osin, kuin ne eivät kuulu tilaajan päätöksellä ja kustannuksella asiakkaalle annettavien hoitotarvikkeiden piiriin (Taivalkosken kunnan hoitotarvikejakelu ohje).

Avaimet ja ovikoodit:

Palveluntuottaja sopii asiakkaan kanssa avaimen/ovikoodin luovuttamisesta ja vastaa sen turvallisesta säilyttämisestä. Avaimen luovutus kirjataan ylös ja vahvistetaan asiakkaan (avaimen luovuttajan) ja vastaanottajan allekirjoituksella. Avaimen vastaanottaja huolehtii avaimen luovuttamisesta, kun asiakkuus päättyy. Avaimen luovutussopimuslomake on arkistoitava asiakaspapereihin.

5 ASIAKASTIETOJÄRJESTELMÄ

Palveluntuottajalta edellytetään hoitotyöhön liittyvien asiakastietojen ja työsuoritteiden kirjaamista seuraavien ohjeiden mukaisesti:

Lainsäädännön edellyttämän hoitotyön kirjaaminen sekä asiakkaan kokonaistilanteen kirjaaminen:

- Asiakkaan palvelutarpeen seuraaminen ja yhteistyö Taivalkosken kunnan kanssa palvelu- ja hoitosuunnitelman päivittämisessä (arviointi).
- Asiakkaalle nimetty vastuu-/omahoitaja laatii asiakkaan tilanteesta väliarvion kolmen (3) kuukauden välein ja huolehtii, että hoito- ja palvelusuunnitelma tarkistetaan vähintään puolivuositain ja aina asiakkaan tilanteen muuttuessa. Väliarvio toimitetaan Taivalkosken kotihoitoon.

Asiakkaan toimintakyvyn tai -tilanteen muuttuessa myös palveluiden kokonaistarve arvioidaan uudelleen. RAI- HC hoito-, palvelu ja kuntoutustarpeen arviointi yhdessä asiakkaan ja omaisen kanssa puolivuositain tai voinnin oleellisesti muuttuessa. Arviointi tehdään Taivalkosken RAI-Saas palvelimen kautta palvelutuottajan arviointi sivustolle.

- Kotihoidon asiakkaiden hoito- ja palvelusuunnitelmaan kirjataan hoidon tavoitteet, jotka liittyvät asiakkaan päivittäisiin toimiin. Hoito- ja palvelusuunnitelma perustuu RAI - toimintakykyarviointiin.
- Palveluntuottaja kirjaa päivittäiseen hoitoon liittyvät hoitotiedot omaan asiakastietojärjestelmään.
- Kotikäyntien kirjaus ja tilastointi Taivalkosken kunnan potilastietojärjestelmään tehdään erillisen ohjeen mukaisesti.

Palveluntuottaja toteuttaa tarvittaessa ohjeiden mukaista ohjeistusta asiakkaiden oikeudesta tarkistaa tietonsa sekä arkistoi asiakastiedot ohjeiden mukaan.

Palvelusetelisopimuksen päättyessä palveluntuottaja toimittaa asiakastiedot Taivalkosken kunnan terveyskeskukseen lopullista arkistointia varten.

6 PALVELUSETELIN ARVO

Palvelusetelin tarve arvioidaan palvelu- ja hoitosuunnitelman puolivuositaisen tarkistuksen yhteydessä ja aina kun asiakkaan voinnissa tai toimintakyvyssä tapahtuu muutoksia. Palveluntuottaja arvio asiakkaan hoito-, palvelu- ja kuntoutustarpeita RAI HC toimintakykymittaristolla yhdessä asiakkaan ja omaisen kanssa puolivuositain tai voinnin oleellisesti muuttuessa.

Jos palveluntarve muuttuu, kunta arvioi uudelleen, onko palvelusetelin käyttö edelleen paras vaihtoehto asiakkaan hoidon ja huolenpidon toteuttamiseksi. Tällöin palvelusetelipäätös voidaan perua ja asiakkaan palvelut järjestään muulla tavoin.

6.1 Palvelusetelin arvo palveluntuottajalle

Tilapäisen kotihoidon palvelusetelissä on **käytössä hintakatto**, jolla tarkoitetaan palveluseteliä, jonka enimmäishinnan on Taivalkosken kunnan sosiaali- ja terveyslautakunta määritellyt ja jolla palvelu on tuotettava. Asiakkaalle ei saa koitua maksettavaksi palvelusetelipalvelusta omavastuuosuutta palvelusetelin arvon ja palveluntuottajan palvelun välisiä erotuksia.

Tilapäisen kotihoidon palvelusetelin arvo on kiinteä, **palvelusetelin arvo on palveluntuottajalle enintään 9,30 euroa/käynti**.

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin arvo on asiakkaalle tulosidonnainen, **palvelusetelin arvo on palveluntuottajalle enintään 27 euroa/tunti**. Palvelusetelin arvo tarkistetaan vähintään, joka toinen vuosi indeksitarkistusten yhteydessä.

Etäpalveluna toteutettu kotihoidon käynti:

- Kotisoittopalvelu "Kaikki kunnossa" -tarkistussoitto asiakkaalle kotiin, **arvo enintään 2 euroa/puhelu**
- Virtuaalihoito: Videokuvallisen internetyhteyden välityksellä toteutettua kotihoidon käyntiä Asiakkaan voinnin tiedusteluun ja seuraamiseen osana hoivatyötä ja esimerkiksi lääkkeiden oton seurannassa, **arvo enintään 2 euroa/yhteydenotto**

Seurantakäynti, käynnillä asiakkaan kotona haetaan tarvittaessa posti laatikosta, lumet lakais-taan/luodaan oven edustalta siltä osin kuin välttämättömän liikkumisen turvaaminen edellyttää.

(portaat ja niiden välitön edusta). Seurantakäyntiin sisältyy myös lääkehoidon ja ruokailun seuranta. Yhden palvelusetelin arvo on enintään **7 euroa/kerta**.

Palvelusetelillä myytävän kotihoidon tuntihinta on sama riippumatta palvelun toteuttamisen ajankohdasta (sama hinta arkisin, arkipyhänä, viikonloppuisin, öisin).

Taivalkosken kunnan sosiaali- ja terveyslautakunta päättää kulloinkin voimassa olevat palvelusetelien maksimiarvot.

Palveluseteliä ei voida myöntää asiakkaalle tai hänen edustajalleen, joka:

- kieltäytyy tarjotusta palvelusetelistä, jolloin asiakas ohjataan kunnan tarjoamien palveluiden piiriin
- ei ole kykeneväinen ottamaan vastuuta palvelusetelillä tuotetusta palvelusta
- Asiakkaille, jotka saavat vammaispalvelulain mukaista palveluasumista omaan kotiin, ja vähintään 20 % sotainvalideille ei järjestetä kotihoitoa palvelusetelillä, koska näillä asiakasryhmillä palvelut ovat maksuttomia.

6.2 Tilapäinen kotihoito

Tilapäisellä kotihoidolla tarkoitetaan määräaikaista kotihoitoa, joka annetaan asiakkaan akuuttiin tarpeeseen. Tilapäisen kotihoidon palveluseteli myönnetään korkeintaan kahdeksi kuukaudeksi. Palvelu on tarkoitettu asiakkaalle, joka tarvitsee määräaikaista sairaanhoitoa ja jolle hakeutuminen hoitoon kodin ulkopuolelle on kohtuuttoman vaikeaa.

Tilapäisenä kotisairaanhoito sisältää esimerkiksi ompeleiden poistoa, verinäytteenottoa, haavanhoitoa ja injektioiden antoa. Hoito toteutetaan, kunnes asiakas pääsee terveysasemalle.

Jos asiakkaalla on tilapäistä kotihoidon tarvetta, arvioidaan tukipalvelusetelin käyttömahdollisuus ja hänet ohjataan ensisijaisesti yksityiselle palvelusetelintuottajalle. Tarvittaessa kotihoito voi tehdä tilapäiskäyntejä liittyen esim. omaishoitajan tukemiseen, sairaanhoidollisiin ongelmatilanteisiin tms. Tilapäisen kotisairaanhoidon osalta peritään asetuksen (Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuasetuksen 3§) mukainen enimmäismaksu lääkärin ja muun henkilön suorittamasta kotikäynnistä.

Tilapäisen kotihoidon arviointiin käytetään Taivalkosken kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan hyväksymiä arviointimenetelmiä ja mittaristoa (RAI Screener).

Alentunut toimintakyky on todettu mittareilla lievä/satunnainen:

- Maple_5 >2 Palvelutarpeiden (Asiakkaan palvelutarve on kohtalainen, suuri tai erittäin suuri)
- MAPLe_5, 1 vain poikkeustapauksissa, kuten asiakkaan turvallisuudenvaarantavat harhaisuus tai harhaluuloisuus, vaativa sairaanhoidollinen asiakas, jonka hoitaminen kotona on tarkoituksenmukaisempaa kuin terveyskeskuksessa, erityisen pitkät välimatkat JA kyvyttömyys käyttää julkisia liikennevälineitä, niiden puuttuminen tai vähävaraisuus
- Tarvittaessa voidaan lisäksi käyttää seuraavia ohjearvoja:
 - ADL- H_6 >1 (Asiakkaan arkisuoriutuminen on heikentynyt, hän tarvitsee rajoitetusti apua esim. liikkumisessa, ruokailussa, wc:n käytössä tai henkilökohtaisessa hygieniassa) TAI
 - IADL_21 >13 (Asiakkaan välinetoiminnot ovat heikentyneet mm. puhelimen käyttö, kaupassa käynti, siivous, ruoanlaittaminen, lääkityksestä huolehtiminen)
 - CPS_6 >1 (Asiakkaan kognitio on heikentynyt esim. lähimuisti, ymmärretyksi tuleminen, päätöksentekokyky) tai
 - DRS_14 > 6 Mieliala, masennusoireita, kohtalaisesti oireita
 - CAPS ongelma-alueita fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvynalueilla vähintään 10/30

- Lisäkriteerit tai muu perusteltu syy:
 - Muut kriteerit voivat alittua; vaikeat psyykkiset - ja sosiaaliset ongelmat, asiakkaat, joilla hoitosuhde erikoissairaanhoidon (mielenterveys ja päihdeongelmat). Sairaanhoidollinen syy eikä pääse terveysasemalle.
 - MMSE \leq 24/30 (MMSE-muistitestin tulos yleensä poikkeava, kun tulos \leq 24/30)
 - GDS-15 $>$ 5–9 lievään masennukseen ja pistemäärät 10–15 keskivaikeaan tai vaikeaan masennukseen. Optimaalisesta hoidosta huolimatta (lievä depressio)
 - MNA 17 - 23,5 pistettä, riski virheravitsemukselle kasvanut - alle 17 aliravittu.

Tilapäisen kotihoidon palvelusetelin arvo asiakkaalle

Tilapäisestä kotipalvelusta voidaan asiakasmaksuasetuksen 3 § 5 momentin mukaan periä kunnan päättämä kohtuullinen maksu. (Sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksu 15.12.2021 § 223)

Tilapäisistä kotipalvelun käynneistä **peritään asiakkaalta kiinteä käyntimaksu 9,30 euroa/kerta.**

Palvelutuottajan kotisoitosta ja videoyhteydestä ei peritä asiakasmaksua.

6.3 Säännöllinen kotihoito

Kotihoito on säännöllistä, jos asiakas saa palvelua vähintään kerran viikossa ja lisäksi palvelun sen alkamisesta lukien arvioidaan kestävän vähintään kaksi kuukautta tai jos palvelu on tosiasiallisesti kestänyt vähintään kaksi kuukautta. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta 1201/2020 10 e §). Säännöllisestä kotihoidosta tehdään yhdessä asiakkaan ja omaisen kanssa hoito- ja palvelusuunnitelma.

Säännöllisen kotihoidon arviointiin käytetään Taivalkosken kunnan sosiaali- ja terveystalouden hyväksymiä arviointimenetelmiä ja mittaristoa (RAI HC).

Alentunut toimintakyky on todettu mittareilla lievä:

- Maple_5 $>$ 2 Palvelutarpeiden luonne (Asiakkaan palvelutarve on kohtalainen, suuri tai erittäin suuri)
- MAPL_5, 1 vain poikkeustapauksissa, kuten asiakkaan turvallisuudenvaarantavat harhaisuus tai harhaluuloisuus, vaativa sairaanhoidollinen asiakas, jonka hoitaminen kotona on tarkoituksenmukaisempaa kuin terveyskeskuksessa, erityisen pitkät välimatkat JA kyvyttömyys käyttää julkisia liikennevälineitä, niiden puuttuminen tai vähävaraisuus
- Tarvittaessa voidaan lisäksi käyttää seuraavia ohjearvoja:
 - ADL- H_6 $>$ 1 (Asiakkaan arkisuoriutuminen on heikentynyt, hän tarvitsee rajoitetusti apua esim. liikkumisessa, ruokailussa, wc:n käytössä tai henkilökohtaisessa hygieniassa) TAI
 - IADL_21 $>$ 13 (Asiakkaan välinetoiminnot ovat heikentyneet mm. puhelimen käyttö, kaupassa käynti, siivous, ruoanlaittaminen, lääkityksestä huolehtiminen)
 - CPS_6 $>$ 1 (Asiakkaan kognitio on heikentynyt esim. lähimuisti, ymmärretyksi tuleminen, päätöksentekokyky) tai
 - DRS_14 $>$ 6 Mieliala, masennusoireita, kohtalaisesti oireita
 - CAPS ongelma-alueita fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn alueilla vähintään 10/30
- Lisäkriteerit tai muu perusteltu syy:
 - Muut kriteerit voivat alittua; vaikeat psyykkiset - ja sosiaaliset ongelmat, asiakkaat, joilla hoitosuhde erikoissairaanhoidon (mielenterveys ja päihdeongelmat). Sairaanhoidollinen syy eikä pääse terveysasemalle.
 - MMSE \leq 24/30 (MMSE-muistitestin tulos yleensä poikkeava, kun tulos \leq 24/30)
 - GDS-15 $>$ 5–9 lievään masennukseen ja pistemäärät 10–15 keskivaikeaan tai vaikeaan masennukseen. Optimaalisesta hoidosta huolimatta (lievä depressio)
 - MNA 17 - 23,5 pistettä, riski virheravitsemukselle kasvanut - alle 17 aliravittu.

Säännölliseen kotihoitoon otetaan asiakas, joka ei sairauden tai muuten alentuneen toimintakyvyn takia selviydy jokapäiväisistä toimista itsenäisesti tai omaisten/ lähipiirin tai muiden palvelujärjestelmien avulla. Asiakas tarvitsee hoivaa, huolenpitoa tai sairaanhoitoa toistuvasti, pääasiassa päivittäin tai useita kertoja viikossa.

Asiakkaan tulee pääsääntöisesti kyetä liikkumaan / siirtymään yhden avustamana apuvälineitä käyttäen ja kyettävä pääsääntöisesti syömään itsenäisesti. Toimintakykymittausten arvot ovat suuntaa antavia kokonaisarvioinnin yhteydessä käytettynä.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden palvelutarvetta ja tavoitteisiin pääsyä arvioidaan kuuden (6) kuukauden välein ja aina toimintakyvyn merkittävästi muuttuessa. Asiakkaan palveluntuottajan vastuuhoitaja arvioi RAI HC mittaristolla tilanteen yhdessä asiakkaan ja/tai läheisen kanssa ja kutsuu tarvittaessa koolle muita hoidossa mukana olevia tahoja. Palvelutarpeen arvioinnin perusteella myönnettyjen palvelujen määrää voidaan tarvittaessa lisätä. Palveluja voidaan myös vähentää tai lopettaa palvelut kokonaan, mikäli asiakkaan tilanteessa ja toimintakyvyssä tapahtuu muutoksia, joiden perusteella palvelun myöntämisen kriteerit eivät enää täyty. Palvelujen muutostilanteissa arvio tehdään kotihoidon vastuutiimissä.

Säännöllisen kotihoidon palvelusetelin arvo asiakkaalle

Jatkuvasta ja säännöllisestä kotona annettavasta palvelusta perittävistä maksuista on säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulaissa (734/1992). Sosiaalihuoltolain 20 §:n mukaisella kotihoidolla tarkoitetaan kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:ään sisältyvien kotisairaanhoidon tehtävien muodostamaa kokonaisuutta.

Tulosidonnaisessa palvelusetelissä asiakkaan tulot vaikuttavat kunnan määrittämien perusteiden mukaisesti kotihoidon palvelusetelin arvoon. Palvelusetelin arvosta annetaan päätös asiakkaalle. Kunnan tulee saada asiakkaalta tarvittavat tulotiedot palvelusetelin arvon määrittämistä varten. Palvelusetelin arvon sitominen käyttäjän maksukykyyn on perusteltua palveluissa, joiden käyttö kestää pitkään. Palvelusetelilain (569/2009) 3 §:ssä on säädetty, kuinka asiakkaan tulot huomioidaan tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa määrättäessä.

Maksun enimmäismäärä (Laki 2 §): ”Palveluista perittävä maksu saa olla enintään palvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen.” Maksun perimättä jättäminen tai alentaminen (Laki 11 §): ”Sosiaalihuollon palveluista määrätty maksu ja terveydenhuollon palveluista henkilön maksukyvyyn mukaan määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista.”

Palvelun tuottava kunta tai kuntayhtymä voi päättää, että:

- 1) muitakin kuin 1 momentissa tarkoitettuja maksuja voidaan jättää perimättä tai alentaa 1 momentissa tarkoitetuilla perusteilla; tai
- 2) maksuja voidaan alentaa tai jättää perimättä, jos siihen on syytä huollolliset näkökohdat huomioon ottaen.

Muiden kuin sosiaalihuollon palveluista määrättyjen maksujen ja terveydenhuollon maksukyvyyn mukaan määrättyjen maksujen perimättä jättämisessä tai alentamisessa sovelletaan kohtaa 1.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvien maksujen tarkistaminen

Asiakkaan maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut määrätään toistaiseksi.

Maksu tarkistetaan silloin kun:

- palvelun käyttäjän tai perheen maksukyky on oleellisesti muuttunut

- kun on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet
- maksu osoittautuu virheelliseksi tai
- palvelu- ja hoitosuunnitelmaa muutetaan.

Maksukyvyyn mukaan määräytyvät maksut tarkistetaan vähintään, joka toinen vuosi samanaikaisesti indeksitarkistuksen kanssa.

Teksteissä mainitut pykäläkohdat viittaavat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (734/1992) ja asetukseen 912/1992) ja tehtyihin muutoksiin.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaan tukipalvelusetelin tuloksetilvityksen lakiperusteet

Huomioon otettavat tulot

Kuukausitulona otetaan huomioon asiakasmaksulain 10 f §:n mukaan asiakkaan ja hänen puolisonsa jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut veronalaiset ansio- ja pääomatulot ja verosta vapaat tulot tulonhankkimisesta aiheutuneilla kustannuksilla vähennettynä sekä 10 i §:ssä tarkoitettu laskennallinen metsätulo. Tuloista on tehtävä 10 g §:ssä säädetty vähennykset.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, veronalaisina tuloina voidaan ottaa huomioon viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinto ennakkoperintälain (1118/1996) 6 §: 1 momentin nojalla vuosittain antamissaan päätöksissä ennakonpidätyksen ja ennakonkannon laskentaperusteista määrää.

Jatkuvat tai vuosittain toistuvasti saadut apurahat tai tunnustuspalkinto otetaan tulona huomioon siltä osin kuin ne säädetään veronalaiseksi tuloksi tuloverolain 82 §:n 2 momentissa.

Jos tulot vaihtelevat, kuukausitulona otetaan huomioon viimeksi kuluneiden 12 kuukauden keskimääräinen kuukausitulo.

Laskennallinen metsätulo

Asiakasmaksulain 10 i §:n mukaan laskennallisella metsätulolla tarkoitetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 1142/2005) 7 §: 3 momentin mukaan vahvistettua metsän keskimääräistä vuotuista tuottoa hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään kymmenen prosenttia ja metsätalouden korot.

Kunnan tai kuntayhtymän on asiakkaan tai hänen edustajansa vaatimuksesta alennettava laskennallista metsätuloa, jos tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on Suomen metsäkeskuksen tai metsänhoitoyhdistyksen antaman lausunnon perusteella vähintään kymmenen prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tulot, joita ei oteta huomioon

Tulona ei oteta huomioon tuloverolain 92 §:ssä tarkoitettuja verovapaita sosiaalietuuksia lukuun ottamatta elatustukea ja eläkettä saavan hoitotukea. Eläkettä saavan hoitotuen osana maksettavaa vete-raanilisää ei oteta tulona huomioon.

Tuloista tehtävät vähennykset

Asiakasmaksulain 10 g §:n mukaan 10 f §:n 1 momentissa tarkoitettun henkilön (asiakkaan ja hänen puolisonsa) kuukausituloista on vähennettävä 10 c §:n 1 momentissa säädetty menot:

1) hänen suoritettavakseen vahvistettu elatusapu sekä hänen tosiasiallisista perhesuhteistaan johtuvat muut vastaavat kustannukset;

2) avopuolisoiden yhteistalouden purkamisesta annetussa laissa (26/2011) tarkoitettu pesänjakajan tai tuomioistuimen määräämä hyvitys, joka hänen on suoritettava rahana;

3) kiinteistön luovutuksen yhteydessä määrääjäksi tai elinkaudeksi pidätetty etuus, joka hänen on suoritettava rahana;

4) tuomioistuimen tai holhousviranomaisen hänelle määrämän edunvalvojan palkkion perusmaksu, jonka suuruudesta säädetään holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 44 §: 5 momentin nojalla sekä edunvalvontavaltuutuksesta annetun lain (648/2007) 22 §:ssä tarkoitettu valtuutetun palkkio, kuitenkin enintään edellä tarkoitettujen edunvalvojan palkkion perusmaksun suuruisena.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, elatusapua ei vähennetä, jos elatusavun saajana on asiakkaan aviopuoliso, jonka kanssa asiakas on elänyt yhteistaloudessa välittömästi ennen pitkäaikaisen asumispalvelun alkamista.

Ennen pitkäaikaiseen asumispalveluun siirtymistä asiakkaan tuloista on lisäksi vähennettävä 10 c §:n 3 momentissa säädetyt todelliset asumismenot:

- 1) omistusasunnosta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut viimeisten kuuden kuukauden ajalta;
- 2) vuokra-asunnon vuokra ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut asuinhuoneiston vuokrauksesta annetun lain (481/1995) 52 §: tarkoitettulta vuokralaisen irtisanomisajalta;
- 3) asumisoikeusasunnon asumisoikeusasunnoista annetun lain (650/1990) 16 §:ssä tarkoitettu käytöstavastike ja muut asumisesta aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset kulut kolmelta kuukaudelta.

Maksun määrääminen

Kunta päättää maksukyvyyn mukaisesti määräytyvästä maksusta toistaiseksi. Maksu on kuitenkin tarkistettava asiakkaan tai tämän edustajan hakemuksesta taikka kunnan aloitteesta silloin, jos:

- 1) asiakkaan tai hänen perheensä tulot ovat muuttuneet;
- 2) asiakkaan tai hänen puolisonsa oikeus 10 c, 10 d tai 10 g §:ssä säädettyihin vähennyksiin on muuttunut;
- 3) perheen olosuhteet ovat muuttuneet;
- 4) maksu osoittautuu virheelliseksi;
- 5) asiakkaalle laadittua asiakassuunnitelmaa muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen;
- 6) kunnan tai kuntayhtymän maksuperusteita muutetaan siten, että sillä on vaikutusta asiakasmaksun suuruuteen.

Jos maksua koskeva päätös on perustunut asiakkaan tai hänen edustajansa antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään yhden vuoden ajalta.

Palvelusetelin arvo

Kotihoidon ja kotisairaanhoidon palvelusetelin arvo **on enintään 27 euroa** tunnilta. Enimmäisarvoisen setelin saa talous, jonka bruttotulot eivät ylitä annettua tulorajaa. Setelin arvon on oltava tuloista riippumatta kuitenkin **vähintään 7 euroa** tunnilta. Palvelutuottajan kotisoitosta ja virtuaaliyhteydestä ei peritä asiakasmaksua. Palvelusetelin arvo tarkistetaan vähintään, joka toinen vuosi indeksitarkistusten yhteydessä. Kotihoidon minimikäyntiaika on 15 minuuttia.

Palvelusetelillä myytävän kotihoidon tuntihinta on sama riippumatta palvelun toteuttamisen ajankohdasta (sama hinta arkisin, viikonloppuisin, öisin)

Jatkuva ja säännöllinen kotona annettava palvelu sekä pitkäaikainen asumispalvelu (10e §). Kotihoidon maksu määräytyy palvelupäätökseen kirjattujen, asiakkaan tarpeen mukaisten, palvelujen määrän mukaan, asiakkaan maksukyvyyn ja perheen koon mukaan.

Kotona annettavan palvelun kuukausimaksu saa olla enintään edellä olevan taulukon mukaisen maksuprosentin osoittama määrä säädetyn tulorajan ylittävistä kuukausituloista.

Tulorajat ovat 1.7.2021 alkaen seuraavat:

Perheen koko, henkilö määrä	1	2	3	4	5	6
Tuloraja, euroa kuukaudessa	588	1084	1701	2103	2546	2924

Jos henkilöitä on enemmän kuin kuusi, tulorajaa korotetaan 350 eurolla kustakin seuraavasta henkilöstä.

Maksuprosentit ovat seuraavat:

Maksuprosentit perheen koon mukaan/henkilöä						
Palvelutunnit kuukaudessa	1 hlö	2 hlö	3 hlö	4 hlö	5 hlö	6 hlö
4 tuntia tai vähemmän	8	7	6	6	6	6
5	10	8,75	7,5	7,5	7,5	7,5
6	12	10,5	9	9	9	9
7	14	12,25	10,5	10,5	10,5	10,5
8	16	14	12	12	12	12
9	17	14,75	12,5	12,5	12,5	12
10	18	15,5	13	13	13	12
11	19	16,25	13,5	13,5	13,5	12
12	20	17	14	14	14	14
13	21	17,75	14,5	14,5	14	12
14	22	18,5	15	15	14	12
15	23	19,25	15,5	15,5	14	12
16	24	20	16	16	14	12
17	24,5	20,5	16,5	16	14	12
18	25	21	17	16	14	12
19	25,5	21,5	17,5	16	14	12
20	26	22	18	16	14	12
21	26,5	22,5	18,5	16	14	12
22	27	23	19	16	14	12

23	27,5	23,5	19	16	14	12
24	28	24	19	16	14	12
25	28,5	24	19	16	14	12
26	29	24	19	16	14	12
27	29,5	24	19	16	14	12
28	30	24	19	16	14	12
29	30,5	24	19	16	14	12
30	31	24	19	16	14	12
31	31,5	24	19	16	14	12
32	32	24	19	16	14	12
33	32,5	24	19	16	14	12
34	33	24	19	16	14	12
35	33,5	24	19	16	14	12
36	34	24	19	16	14	12
37	34,5	24	19	16	14	12
38 tai enemmän	25	24	19	16	14	12

Jos palvelutuntien määrä vaihtelee kuukausittain, maksua määrätessä saadaan käyttää maksuprosenttia, joka vastaa palvelutuntien keskimääräistä määrää. Palvelutunnit huomioidaan kokonaisina tunteina siten, että osittaiset palvelutunnit pyöristetään lähimpään kokonaiseen tuntiin ja puolikkaat tunnit pyöristetään ylöspäin.

Laskukaava

(bruttotulo - tuloraja) * XX % = summa, joka vähentää täyttä palvelusetelin arvoa

60

Esimerkki säännöllisen kotihoidon asiakasmaksun muodostumisesta: Asiakas asuu yksin, bruttotulot 1300 € / kk ja kotihoidon käynteihin käytetty aika 8 tuntia kuukaudessa.

Maksuksi muodostuu: (bruttotulot 1300 € - tuloraja 588 €) * 16 % = 189,86 € / kk: 100 = 1,89 €

60

Asiakkaan palvelusetelin arvoksi jää 27 € - 1,89 € = **25,11 €/tunti**

Laskukaavassa käytetty prosentti on taulukon mukainen prosentti olemassa olevien tukipalveluiden määrästä (määritelty hoito- ja palvelusuunnitelmassa).

Asiakas maksaa omavastuuosuuden palvelusetelin arvon ja palvelun hinnan mahdollisen erotuksen. Asiakkaan omavastuuosuutta ei ole enää suoraan kytketty muulla tavoin järjestetystä palvelusta perittävissä olevaan asiakasmaksuun. Palvelusetelin omavastuuosuudet eivät kerrytä asiakasmaksulain 6 a §:n mukaista maksukattoa.

Kunta voi niin päättäessään pyöristää asiakaskohtaisen palvelusetelin arvoa asiakkaan eduksi ylöspäin esimerkiksi seuraavaan viiteen tai kymmeneen senttiin.

Mahdollisesta palvelun hinnanmuutoksesta tulee palveluntuottajan ilmoittaa asiakkaalle vähintään kolme kuukautta etukäteen.

7 LASKUTUS

Asiakaslaskutus

Asiakasmaksulain mukaan 12§:n 2 momentin mukaan palvelusetelin avulla järjestettävistä palveluista kunta ei peri palvelun käyttäjältä asiakasmaksua.

Palveluntuottaja laskuttaa asiakkaan omavastuusuuden ja mahdollisesta lisäpalvelusta perittävän maksun suoraan asiakkaalta. Maksutapa sovitaan asiakkaan ja palveluntuottajan välillä. Palvelusetelillä tuotettava palvelu on ALV:n 130 a §:n mukaista verotonta palvelun myyntiä.

Asiakkaan ostamat lisäpalvelut

Palveluseteli sisältää hoidon sekä huolenpidon palvelu- ja hoitosuunnitelman mukaisesti. Jos asiakas ostaa palveluntuottajalta muuta palvelua, se on asiakkaan itse maksettavaa lisäpalvelua. Asiakkaan itsensä maksama lisäpalvelu voi olla esimerkiksi suursiivous, ikkunoiden pesu, vaatehuolto tai ruuan valmistus jne.

Palvelun enimmäishinta

Taivalkosken kunta on asettanut tilapäiseen kotihoitoon ja sairaanhoitoon palveluntuottajalle palvelusetelipalvelusta hintakaton. Säännölliseen kotihoitoon ja sairaanhoitoon Taivalkosken kunta ei ole määritellyt maksettavaa enimmäishintaa eli hintakattoa.

8 POISSAOLOT / KESKEYTYKSET

Suunniteltujen käyntien ensimmäisen päivän palveluseteliosuus voidaan laskuttaa kunnalta, mikäli peruutus on tapahtunut hoidon aloituspäivänä tai sitä edeltävänä päivänä. Peruuntuneet käynnit ja niiden syyt on ilmoitettava lisätietoina palvelutapahtumia kirjattaessa.

Asiakkaalta ei peritä asiakkaan omavastuusuutta aiemmin peruutetuista käynneistä.

Palveluntuottaja on veloitettu ilmoittamaan asiakkaan kaikki poissaolojaksot huolimatta poissaolojen maksuvaikutuksesta laskun yhteenvedossa.

9 SÄÄNTÖKIRJAN MUUTTAMINEN

Kunnalla on oikeus tehdä muutoksia tähän sääntökirjaan. Kunta ilmoittaa palveluntuottajalle muutoksista kirjallisesti välittömästi päätöksen tekemisen jälkeen. Mikäli palveluntuottaja ei halua tulla sidotuksi muuttuneisiin sääntöihin, tulee siitä ilmoittaa kunnalle kirjallisesti kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa muutosilmoituksen lähettämisestä. Mikäli kunnalle ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, mutta kuitenkin aikaisintaan kuusikymmentä (60) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Liitteet:

1. Yksityisten palveluntuottajien lääkelupaohjeistus.
2. Taivalkosken sosiaali- ja terveyspalvelut, Kotihoidon palveluntuottajan asiakastieto- ja RAI-arviointi järjestelmän käyttö on saatettu sosiaali- ja terveyslautakunnan tietoon ja hyväksytty 15.12.2020

Sitoumuksen voimassaoloaika

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

Lisätietoja:

TAIVALKOSKEN KUNTA

Sosiaali- ja terveysterveystoimet

Osastosihteeri

Sairaalantie 8 a

93400 TAIVALKOSKI

Sosiaali- ja terveysterveystoiminnanjohtaja

p. 040 5232 991

Hoitotyönjohtaja

p. 040 592 5751

Kotihoito, tilapäinen ja säännöllinen kotihoito

ja - sairaanhoito palveluseteli

p. 040 067 5256

Palveluseteli, yleiset asiat ja asiakirjat

p. 040 575 5473